

Social og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt elektronisk til: cap@sm.dk og p-boern@sm.dk.

Den 23. juni 2022

Høring over udkast til barnets lov

Dansk Erhverv er blevet opmærksom på høringen over forslaget til Barnets Lov. Dansk Erhverv undrer sig over ikke at være blevet inkluderet på høringslisten, men afgiver efter mundtlig aftale med Social- og Ældreministeriet høringssvar. Dansk Erhverv anmoder om i fremtiden at blive inkluderet på høringslister til forslag fra Social- og Ældreministeriet, sådan som Dansk Erhverv også har været det tidligere.

Dansk Erhverv noterer sig, at der er en meget kort høringsperiode, lovforslagets omfang taget i betragtning. Det er utilfredsstillende, at der ikke gives bedre mulighed for de aktører, der ikke har været direkte inddraget i lovarbejdet, til at afgive bemærkninger. Det er generelt skadeligt for kvaliteten i lovarbejdet.

Som et eksempel på lav kvalitet i lovarbejdet vil Dansk Erhverv særligt gøre opmærksom på lovforslagets side 15 og 16, hvoraf det fremgår:

”§ 43. Børn og unge kan anbringes på følgende anbringelsessteder:

- 1) Almene plejefamilier.
 - 2) Forstærkede plejefamilier.
 - 3) Specialiserede plejefamilier.
 - 4) Netværksplejefamilier.
 - 5) Egne værelser, kollegier eller kollegielignende børne- og ungehjem.
 - 6) Børne- og ungehjem, jf. stk. 3.
-) Pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling.

Stk. 2. Det er en betingelse for, at der kan træffes afgørelse om støtteophold til eller anbringelse af børn og unge efter § 32, stk. 1, nr. 7, § 46, stk. 1, § 47, stk. 1, eller efter § 19, stk. 1, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet på et anbringelsessted, at anbringelsesstedet er godkendt efter § 58, stk. 1, § 65, stk. 1, eller § 66, stk. 1, eller efter § 5 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Børne- og ungehjem kan oprettes og drives som døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger eller som et opholdssted for børn og unge. 16

Stk. 4. Børne og ungehjem efter stk. 3 kan oprettes og drives af kommuner, jf. § 12, eller af regioner, jf. § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 13, stk. 6, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.”

I lovforslagets bemærkninger fremgår det adskillige gange i tilknytning til denne bestemmelse, at ” Der foreslås ikke indholdsmæssige ændringer af bestemmelsen, og dermed foreslås gældende retstilstand videreført uændret.”

Dansk Erhverv deler på ingen måde denne opfattelse.

Ifht. den gældende Lov om Social Service, er § 66 affattet på følgende måde:

”§ 66. Anbringelsessteder for børn og unge kan være

- 1) almene plejefamilier,
- 2) forstærkede plejefamilier,
- 3) specialiserede plejefamilier,
- 4) netværksplejefamilier,
- 5) egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder,
- 6) opholdssteder for børn og unge,
- 7) døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, eller
- 8) pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling.

Stk. 2. Det er en betingelse for, at der kan træffes afgørelse om anbringelse af børn og unge efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 eller 7, eller efter § 19, stk. 1, i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet i et anbringelsessted, at anbringelsesstedet er godkendt efter § 66 b, stk. 1, § 66 e, stk. 1, eller § 66 f, stk. 1, eller efter § 5 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Døgninstitutioner kan oprettes og drives af kommuner, jf. § 4, eller af regioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 7, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.”

Som den opmærksomme læser vil bemærke slås § 66, stk. 1 nr. 6) om opholdssteder, hvor der i dag er mulighed for at private kan levere efter godkendelse af Socialtilsynet, og nr. 7) om døgninstitutioner, hvor der i dag kun er et fåtal selvejende institutioner, som alle drives med driftsoverenskomst, sammen i udkastet til Barnets Lov. Med formuleringerne i den nye § 43 stk. 4 får forslaget til Barnets Lov som konsekvens, at alle opholdssteder for børn og unge skal være selvejende – uanset om de er 6) eller 7) i den gældende lovgivning - samtidig med at de skal have driftsoverenskomst.

Dette er en meget alvorlig og indgribende ændring i forhold til gældende ret, og Dansk Erhverv kan kun læse det som et forbud mod private sociale leverandører og indførelse af driftsoverenskomst for alle selvejende tilbud. Dette er dybt uacceptabelt og vil have store forsyningsmæssige konsekvenser for børneområdet.

Samtidig undrer det Dansk Erhverv, at en sådan ændring ikke fremgår af den politiske aftale. Dansk Erhverv er således overbevist om, at den foreslåede formulering må være en fejl.

Dansk Erhverv har modtaget skriftlig bekræftelse fra Social- og Ældreministeriet på, at det i sandhed er en fejl, og at der ikke foreslås ændringer.

Men Dansk Erhverv finder det dybt bekymrende, at en så graverende fejl kan snige sig ind i et så omfattende lovforslag. Sammenholdt med den korte høringsperiode er Dansk Erhverv ikke overbevist om, at lovkvaliteten, der må forventes med en så omfattende og indgribende lovgivning, er tilstrækkelig.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at der igangsættes en ny offentlig høring over et udkast til Barnets Lov, der er rensset for fejl af den kaliber, som Dansk Erhverv har gjort opmærksom på ovenfor. I denne høring bør der tillige tilvejebringes et overblik over, hvilke ændringer der er foretaget ifht. det oprindelige udkast, herunder hvilke ændringer der skyldes fejl.

Samtidig ønsker Dansk Erhverv at påpege det problematiske i, at kommunalbestyrelserne fortsat skal føre driftsorienteret tilsyn med egne tilbud, herunder bygninger og økonomi. Når en leverandør - offentlig eller privat - fører tilsyn med sig selv, er der ikke tale om et uafhængigt tilsyn, men derimod egenkontrol. Det er skadeligt for ambitionen om at skabe fair og lige vilkår på tværs af virksomhedsformer og leverandørtyper, hvis en eller flere leverandører er undtaget et uafhængigt tilsyn, ligesom det er skadeligt for ambitionen om at tilvejebringe en reel gennemsigtighed i de enkelte tilbuds omkostninger mhp. at kunne sammenligne pris og kvalitet på tværs af tilbud.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at kommunalbestyrelsernes ret til at føre driftsorienteret tilsyn med egne tilbud bortfalder, og at Socialtilsynet får til opgave at føre tilsyn med offentlige tilbud på samme måde, som der i dag føres tilsyn med private tilbud, herunder også at offentlige tilbud pålægges at udarbejde revisionspåregnede regnskaber på tilbudsniveau.

Endelig ønsker Dansk Erhverv at gøre opmærksom på, at forudsætningerne for bestemmelsen i § 195, om at takster skal fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet, er problematiske fsva. kommunernes manglende evne til at beregne egne langsigtede gennemsnitlige omkostninger på en gennemsigtig og ensartet måde.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at der, for at sikre tillid til og gennemsigtighed i grundlaget for de kommunale takster, etableres en uafhængig kontrol med de kommunale beregninger enten i form af en egentlig kontrolenhed, f.eks. i regi af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller gennem revisorpåregnede regnskaber på enhedsniveau.

Dansk Erhverv henviser i øvrigt til høringssvar afgivet af Selveje Danmark, som Dansk Erhverv har læst og bakker op om.

Med venlig hilsen

Troels Yde Toftdahl

Markedschef, Samfund og Velfærd